

**T.C.
BAŞBAKANLIK
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
EĞİTİM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Program Geliştirme Daire Başkanlığı**

**SÖZLEŞMELİ İMAM-HATİPLERE
YÖNELİK HİZMET İÇİ EĞİTİM
PROGRAMI**

**Ankara
2017**

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	5
I. PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI.....	6
II. PROGRAMIN UYGULAMA ESASLARI.....	6
III. DERSLER VE KREDİLER TABLOSU.....	9
1. KUR'AN-I KERİM.....	10
A. KUR'AN-I KERİM OKUMAYA GİRİŞ.....	10
B. TALİM ÜZERE YÜZÜNE OKUMA.....	12
C. TALİM ÜZERE EZBERE OKUMA.....	13
2. KUR'AN MEÂLİ.....	15
3. TEMEL DİNİ BİLGİLER.....	16
4. İMAMLIK VE MÜEZZİNLİK FORMASYONU.....	20
5. HUTBE-VAAZ HAZIRLAMA VE SUNMA.....	23
6. SOSYAL VE KÜLTÜREL ETKİNLİKLER.....	24
7. OKUMA VE DEĞERLENDİRME YÖNTEMLERİ.....	25
8. MEDYA OKURYAZARLIĞI.....	26
9. BAŞKANLIK TEŞKİLATI VE MEVZUATI.....	27

GİRİŞ

Toplumun din konusunda aydınlatmakla görevli olan Diyanet İşleri Başkanlığımız, din hizmetlerinin etkin, verimli, kaliteli ve toplumun ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikte yürütülebilmesi için personelinin bilgi ve becerilerini geliştirmek, mesleği ile ilgili yeni gelişmelere uyumunu sağlamak amacıyla hizmet içi eğitim faaliyetleri düzenlemektedir. Bunlardan biri de sözleşmeli imam-hatiplere yönelik gerçekleştirilen hizmet içi eğitimidir.

Sözleşmeli personel eğitimi, görevlinin bağlı bulunduğu kurum veya kuruluşu tanımasına, görevlerini, hak ve sorumluluklarını, teşkilatını ve ilgili mevzuatı bilmesine katkı sağlaması bakımından önemlidir. İlgili eğitim neticesinde personel, görev mahallinde karşılaşılabileceği olumsuz durumlar konusunda donanımlı hale gelmektedir. Aynı şekilde bu eğitim, yürüteceği hizmetle ilgili personele ufuk çizmesi, görevlinin kurumuyla sağlıklı iletişim kurabilmesi, kurumsal ilişkiler ve hizmet hayatı ile ilgili planlamalar yapmasına olanak vermektedir. Bu ve benzeri hususlar sebebiyle sözleşmeli eğitim programlarının olabildiğince görev mahallinde ihtiyaç duyulacak unsurları barındırması önem arz etmektedir.

Din hizmetlerinin alt hizmet başlıklarından biri ve en önemlisi olan cami içi din hizmetlerinin etkin yürütülmesinde Kur'an tilaveti, imamlık-müezzinlik becerisi, hutbe-vaaz hazırlama ve sunma becerisi gibi alanların etkisi dikkate alınarak programda bu alanlara daha fazla yer verilmiştir. Aynı şekilde vatandaşlarımızın dini ve sosyal hayatlarında karşılaştıkları manevi sorunlara din görevlilerinin çözüm bulmaları noktasında daha donanımlı ve bilgili hale gelmeleri için temel dini bilgiler alanına da programda ayrıca vurgu yapılmıştır.

Sözleşmeli imam-hatipler çeşitli sınavlardan geçmekte ve Başkanlığımızca belirlenen yeterlikleri haiz kişiler arasından seçilerek atanmaktadırlar. Aynı şekilde atanmalarından itibaren geçen süre içinde mahallinde görev yaptıkları, topluma din hizmeti sundukları göz önünde bulundurulduğunda, ilgili personelin din hizmetleri ile ilgili teorik ve pratik bilgi noktasında belli bir hazır bulunuşluk düzeyinde oldukları rahatlıkla ifade edilebilir.

Geçmiş eğitim yaşantılarında elde etmiş oldukları bilgi ve becerilerin daha da geliştirilmesi, teorik ve pratik bilgi ile ilgili din hizmetlerinin gerektirdiği donanıma sahip olmaları, görev mahallerindeki din hizmetleri ile ilgili uygulamaları tanımaları, bilmeleri, farklı mezheplere mensup vatandaşlarımızın da varlığını dikkate alarak herkese din hizmeti sunabilme becerisi ve formasyonu kazanmaları amacıyla Sözleşmeli İmam-Hatiplere Yönelik Hizmet İçi Eğitim Programı hazırlanmıştır.

I. PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI

Sözleşmeli imam-hatiplere yönelik hazırlanan hizmet içi eğitim programı ile personelin;

1. Başkanlık teşkilatını tanınması,
2. Ana hatları ile mevzuat bilgisine sahip olması,
3. Görevinin gerektirdiği bilgi, beceri ve formasyona sahip olması,
4. Görev şuurunu ve kurumsal aidiyet bilincinin artırılması,
5. Tecrübe sahibi meslektaşlarının rehberliğinde bilgi, görgü ve uygulama becerisi kazanması amaçlanmaktadır.

II. PROGRAMIN UYGULAMA ESASLARI

1. Programın uygulanmasında “Dersler ve Krediler Tablosu” esas alınır.
2. Derslerin haftalık dağılımı; kursun süresi ve öğrenme alanlarının kredileri göz önünde bulundurularak dengeli bir biçimde yapılır.
3. Sınıflar kursun ilk gününde yapılacak seviye tespit sınavına göre oluşturulur.
4. Eğitimde kullanılacak yöntem ve tekniklerde işlevsellik esas alınır.
5. Kursiyerlerin gelişim düzeyleri takip edilerek, yeterli olmadıkları hususlar kendilerine fark ettirilir.
6. Yapılan eğitim etkinliklerinde zamanı verimli kullanma ilkesi daima göz önünde bulundurulur.
7. Eğitimin bir süreç olduğu ilkesinden hareketle kursiyerlerin zaman içerisindeki ilerlemeleri dikkate alınarak, öğretim hedef ve beklentileri bu ilke doğrultusunda belirlenir.
8. Eğitim-öğretim sürecinde çeşitli görsel-işitsel araç-gereçlerden yararlanılır.
9. Öğrenme-öğretme etkinliklerine mümkün olduğunca bütün kursiyerlerin aktif katılımı sağlanır.
10. Kursiyerlere daha fazla uygulama imkânı sağlamak için kalabalık sınıf ortamları oluşturmaktan kaçınılır.
11. Öğrenmenin bütün aşamalarında uygun ölçme ve değerlendirmelere yer verilir.
12. Kur’an-ı Kerim, imamlık-müezzinlik becerisi gibi uygulama ağırlıklı alanlara yönelik her bir kursiyerin gelişim düzeyleri eğitim görevlisi tarafından takip edilir.
13. Her alanla ilgili kursiyerlere ileri okuma listeleri hazırlanır.
14. Kursiyerlerin görev şuurunu ve motivasyonlarını artıracak ayrıca sosyo-kültürel gelişimlerine katkı sağlayacak etkinliklere yer verilir.

15. Din hizmetlerinin etkin yürütülmesine katkı sağlamak üzere tespit edilen ayet ve hadislerin kursiyerler tarafından ezberlenmesi sağlanır. Söz konusu ayet ve hadislerin ezber takibi ise belirlenen bir eğitim görevlisi tarafından ders dışı eğitici etkinlikler kapsamında yürütülür.
16. Program süresince teorik bilgilerin kursiyerlerde kalıcı davranışlar haline gelmesini sağlamak için cuma günlerinde uygulamaya yönelik etkinliklere yer verilir. Cuma günleri ders programı bu amaca hizmet edecek şekilde planlanır.
17. Kursiyerle eğitim görevlisi arasındaki iletişimi güçlendirmek, kursiyerin eğitim görevlisinin bilgi ve tecrübesinden daha fazla faydalanmasını sağlamak, alanlarla ilgili elde edilen bilgilerin beceri haline gelmesini temin etmek amacıyla kursiyerler küçük çalışma grupları halinde eğitim görevlilerine dağıtılır.

III. DERSLER VE KREDİLER TABLOSU

S. NO	DERSLER		SAAT
1.	Kur'an-ı Kerim	Kur'an-ı Kerim Okumaya Giriş (12 Saat)	80
		Talim Üzere Yüzüne Okuma (40 Saat)	
		Talim Üzere Ezbere Okuma (28 Saat)	
2.	Kur'an Meali		12
3.	Temel Dini Bilgiler		32
4.	İmamlık ve Müezzinlik Formasyonu		30
5.	Hutbe-Vaaz Hazırlama ve Sunma		16
6.	Sosyal ve Kültürel Etkinlikler		8
7.	Okuma ve Değerlendirme Yöntemleri		4
8.	Medya Okuryazarlığı		4
9.	Başkanlık Teşkilatı ve Mevzuatı		4
TOPLAM			190

1. KUR'AN-I KERİM

A. KUR'AN-I KERİM OKUMAYA GİRİŞ

KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
4	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kur'an Öğretiminin Mahiyeti ve Önemi ❖ Kur'an Öğretiminde Dikkat Edilmesi Gereken İlkeler ❖ Kur'an Tilavetinde Nefes ve Ses Kullanımı ❖ Harflerin Mahreçleri ❖ Harflerin Sıfatları ❖ Harflerin Seslendirilmesi		<p>✓ Etkin ve verimli bir din hizmeti sunmak için, Kur'an-ı Kerim'i doğru ve usûlüne uygun okumanın üstlendiği merkezî role dikkat çekilecektir.</p> <p>✓ Bu derste kursiyerlere Kur'an-ı Kerim'i neden doğru okumak gerektiği örneklerle anlatılacak; Kur'an-ı Kerim tilavetiyle ilgili fıkıh ve kıraat kitaplarından "zelletü'l kârî" bahsine atıflar yapılacaktır.</p>
2	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kur'an-ı Kerim Okuma Usûlleri (Tahkik, Tedvir, Hadr) ❖ Kur'an-ı Kerim Okumada İstiâze ve Bismelenin Talimi • Sûre Başında, İki Sûre Arasında ve Sûre İçinde İstiâze ve Bismelenin Hükümleri ve Uygulanışı • Tevbe Sûresi'nin Başındaki İstiâze ve Bismelenin Hükümleri ve Uygulanışı ❖ Yaygın Olmayan Tilavet Kuralları (İmale, İşmam, Teshil vb.) ❖ Vakıf ve İbtida'	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Abdurrahman Çetin, Kur'an Okuma Esasları (Tecvid). ▪ Davut Kaya, Tecvidli Kur'an Okuma Rehberi.	<p>✓ Harflerin doğru isimleri derste tek tek gösterilecektir. Sıkça hata yapılan harfler üzerinde özellikle durulacaktır. Harflerin mahreçleri kursiyerlere gösterilecektir. Harflerin telaffuzunda mahreçlerin ne kadar önem arz ettiği vurgulanacaktır. Harflerin isti'la, şiddet, tefhim, istitale gibi öne çıkan zıt ve müstakil sıfatları üzerinde özellikle durulacaktır. Kalın sesli harflerin ince sesli harflerden sıfat yönüyle nasıl ayrıldığı örneklerle gösterilecektir.</p> <p>✓ Harflerin fetha, kesre ve zammeli, medli, şeddeli ve sakin halleri olmak üzere farklı durumlarda kazandığı ses özelliklerine dikkat çekilecek, doğru ve yanlış telaffuzları karşılaştırmalı olarak sunulacaktır. Yapılan yaygın hatalara dikkat çekilecek, telaffuzu zor ve hatalı okuma ihtimali yüksek olan harfler koro halinde</p>

2	❖ Kur'an Tilavetinde Yaygın Hatalar ve Düzeltme Yöntem ve Teknikleri		okuyuştan hemen sonra bütün kursiyerlere tek tek telaffuz ettirilecektir.
4	❖ Elif-Bâ Öğretim Teknikleri ❖ Kur'an'ı Yüzünden Okuma Öğretim Teknikleri ❖ Kur'an'ı Ezberleme Teknikleri ❖ Tecvid Öğretim Teknikleri ❖ Kur'an-ı Kerim Tilavet Usûllerini Öğretim Teknikleri		✓ Kur'an-ı Kerim tilavetinde tahkik, tedvir, hadr usûllerinden bahsedilecektir. Bu usûllerde medlerin hangi mertebelerde uzatılması gerektiği teorik olarak anlatılıp kavratıldıktan sonra, okunacak olan aynı metin üzerinde, bu usûller uygulama ile eğitim görevlisi tarafından gösterilerek farklılıkların altı çizilecektir. ✓ Elif-Bâ, yüzünden Kur'an okuma, tecvid, ezberleme gibi öğrenme alanlarıyla ilgili Kur'an-ı Kerim öğretme yöntem ve teknikleri hakkında temel bilgiler verilecektir. ✓ Muhatap kitleyi tanıma, ferdi farklılıkları gözetme, görsellik, işitsellik, kolaylaştırma, seviyeyi gözetme, öncelik belirleme gibi Kur'an öğretiminde dikkat edilmesi gereken ilkelere dikkat çekilecektir.

B. TALİM ÜZERE YÜZÜNE OKUMA

KREDİ	KONULAR	AÇIKLAMALAR
8	❖ Hûd Sûresi	<p>✓ Yüzüne okuyuşlarda tilavete hangi usûlle başlanmışsa tilavet boyunca aynı usûlün ölçüleriyle devam edilmesi ilkesine özen gösterilecektir.</p> <p>✓ Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okurken tilavete tahkik usûlüyle başlanacaktır. Tahkik usûlünde küçük hataların dahi kolaylıkla ortaya çıkacağı düşünülerek, harflerin mahreçlerindeki ve kelimelerin telaffuzlarındaki hataların düzeltilmesine çalışılacaktır. Harfler arasındaki ses uyumunun sağlanmasına dikkat edilecektir.</p> <p>✓ Medlerin kendi aralarında nasıl ölçülü icra edileceği üzerinde durulacaktır. Buradaki ölçüler ve yapılan hatalar uygulamalı olarak eğitim görevlisi tarafından gösterilecektir. Daha sonra kursiyerlerden birinin okuması sağlanarak diğer kursiyerlerden bu okuyuştaki hataları bulmaları istenecektir. Ders esnasında hatalar eğitim görevlisi tarafından tashih edilerek hatalı okunan kelime koro halinde düzeltilmiş şekliyle okunacak gerekirse aynı kelime her kursiyere okutturulacaktır.</p> <p>✓ Kurs süresince programda yer alan tecvid kuralları, yüzünden (talim) ve ezbere okunacak sure ve duaların uygulamaları esnasında pratik olarak tatbik edilecek, ayrıca teorik bilgiye zaman ayrılmayacaktır.</p>
8	❖ Yusuf Sûresi	
6	❖ Kehf Sûresi	
8	❖ Meryem Sûresi ❖ Tâ-Hâ Sûresi	
4	❖ Neml Sûresi	
2	❖ Kâf Sûresi	
2	❖ Kamer Sûresi	
2	❖ Hakka Sûresi ❖ Kıyâme Sûresi	

C. TALİM ÜZERE EZBERE OKUMA

KREDİ	KONULAR	AÇIKLAMALAR
2	❖ Fatiha Sûresi ❖ Bakara Sûresi, 1-5; 255; 285-286. ❖ Haşr Sûresi, 22-24.	✓ Kursiyerler, hıfzlarını pekiştirme noktasında eğitim görevlileri tarafından motive edileceklerdir. Bu bağlamda kursiyerlerin eşleştirilerek hafızlıklarını birbirlerine dinletmeleri sağlanacaktır.
4	❖ Nas-Bürûc Arası Sûreler	✓ Ezbere okunacak yerler, önce yüzünden tedvir usûlü ile okunarak yapılan hatalar düzeltilecektir. Sonra tahkik ve hadr usûlüyle eğitim görevlisi tarafından dikkatlice okunacaktır. Hatalı okuma ihtimali olan kelimeler tahtaya yazılarak koro halinde okunacaktır. Ayrıca kıraati düzgün olan okuyuculardan örnek tilavetler dinletilecektir.
4	❖ Yasin Sûresi	
4	❖ Mülk Sûresi ❖ Nebe Sûresi	✓ Kursiyerlerin, ezberlerini eğitim görevlisine okumadan önce birbirlerine dinletmeleri sağlanacaktır. ✓ Programda yer verilen aşr-ı şerif listesi çerçevesinde kursiyerlerin her hafta en az bir aşr-ı şerifi hazırlayarak sunmaları sağlanacaktır.
4	❖ Fetih Sûresi	
2	❖ Hucurât Sûresi	
2	❖ Rahman Sûresi	
6	❖ Konularına Göre Aşr-ı Şerifler: • İnfak ve Hac: Âl-i İmran 92-97. • Birlik-Berberlik: Âl-i İmran 102-109. • Kutlu Doğum: Âl-i İmran 144-148; Tevbe 128-129; Ahzab 40-48.	

<ul style="list-style-type: none"> • İhlas: En'am 159-163. • Dügün-Sünnet: İbrahim 35-41; Furkan 71-77. • İsra ve Mirac: İsra 1-7. • Cenaze: Bakara 153-157. • İman ve Salih Amel: Kehf 102-110. • Kur'an ve Hayat: Neml 89-93.	
--	--

2. KUR'AN MEÂLİ

KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
12	❖ Ana Hatlarıyla Kur'an Sureleri ve Temel Konuları	▪ Kur'an Yolu Türkçe Meâl ve Tefsiri.	<p>✓ Kur'an Meâli dersi, kursiyerlerin din hizmetlerini etkin ve verimli bir şekilde yürütmeleri, Kur'an'ın anlam dünyasına vakıf olmaları, Kur'anî bir kişilik inşa etmelerini hedefleyecek şekilde yapılandırılacaktır.</p> <p>✓ Kur'an Meali dersine giriş bağlamında surelerin sebebi-nüzulleri, temel konuları vb. hususlar üzerinde kısaca durulacak, Kur'an'ın anlam dünyası ve temel mesajları hakkında farkındalık oluşması için Kur'an Yolu Türkçe Meâl ve Tefsiri'nden tüm surelerin tanıtım bölümlerinin kursiyerlerce okunması sağlanacaktır.</p> <p>✓ Kur'an Meâli dersinde yer verilen sûre ve aşrıların anlamlarının kursiyerlere kavratılması esas alınacaktır.</p> <p>✓ Konular işlenirken gramer konularına girmekten kaçınılacaktır.</p> <p>✓ Konu-kredi dengesi göz önünde bulundurularak müfredatın planlanan zamanda bitirilebilmesi için kursiyerlerin derse hazırlıklı gelmeleri sağlanacaktır.</p>
	❖ Meâl Okuma İlkeleri		
	❖ Fatıha Sûresi ❖ Bakara Sûresi, 1-5; 255; 285-286. ❖ Haşr Sûresi, 22-24. ❖ Nas-Duha Arası Sûreler		

3. TEMEL DİNİ BİLGİLER

KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
2	A. İTİKAD <ul style="list-style-type: none"> ❖ Din ve Dine Olan İhtiyaç ❖ İslam'da Mezhepler ❖ Dini Hükümlerin Kaynakları (Şeri' Deliller) ❖ İman<ul style="list-style-type: none"> • Kelime-i Tevhid ve Kelime-i Şehadet • İman ile Amel Arasındaki Bağ • İmanın Sahih ve Makbul Olmasının Şartları • İman, Huzur ve Mutluluk • Tasdik Eden ve İnkâr Eden İnsanlar • İman Esasları	Ana Kaynak: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Lütfi Şentürk-Seyfettin Yazıcı, İslam İlmihali. Yardımcı Kaynak: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Halil Günenç, Büyük Şafii İlmihali. ▪ Mehmet Keskin, Şafii Fıkhı. ▪ Diyanet İlmihali, I-II.	<p>✓ Ana kaynak olarak belirlenen İslam İlmihalinin programda yer verilen konuları, eğitim görevlisi rehberliğinde sınıf ortamında işlenecek; program sonunda gerçekleştirilecek ölçme-değerlendirme etkinliğinde ilmihalin tamamından sorumlu tutulacak kursiyerlerin söz konusu eseri baştan sona okumaları sağlanacaktır.</p> <p>✓ Fıkıh kaynaklarından etkin biçimde yararlanabilme, ibadet ve benzeri konulardaki bilgileri temel kaynaklardan hareketle değerlendirebilme yeteneğinin geliştirilmesi hedeflenecektir.</p> <p>✓ Kursiyerlere muhatapların dini ve manevi hayatında karşılaştığı sorunlara çözüm bulmaya yönelik kaynaklardan yararlanma becerisi kazandırılacaktır.</p> <p>✓ İbadet, muamelat ve ahval-ı şahsiye gibi günlük dini hayatı doğrudan ilgilendiren konularda kursiyerlerin görev yaptıkları yerlerin dini, sosyo-kültürel özellikleri dikkate alınarak farklı mezheplerin görüşlerine atıflar yapılacaktır. Özellikle ibadet konularında Hanefî ve Şafii mezhepleri arasındaki görüş ve uygulama farklılıklarına değinilerek, İslam düşünce tarihindeki yorum farklılıklarının bir ayrılık</p>
2	B. İBADET <ul style="list-style-type: none"> ❖ İbadet ❖ İslam ❖ Temizlik ❖ Abdest ❖ Teyemmüm ❖ Gusül		

12	<p>❖ Namaz</p> <ul style="list-style-type: none"> • Namazın Önemi • Namazın Farz Olmasının Şartları • Namaz Vakitleri • Namazın Farzları • Namazın Vacipleri • Namazın Sünnetleri • Namazın Edepleri • Namazı Bozan Şeyler • Namazda Abdestin Bozulması • Namazı Bozmayan Şeyler • Namazın Mekruhları • Namazı Bozmayı Vacip ve Caiz Kılan Şeyler • Namazın Cemaatle Kılınması • Cuma Namazı • Bayram Namazları • Secdeler • Misafir Namazı • Teravih Namazı • Hasta Olan Kimsenin Namazı • Geçmiş Namazların Kazası		<p>değil zenginlik ve rahmet unsuru olduğu ilkesi üzerinde durulacaktır.</p> <p>✓ Dersin kredisi göz önünde bulundurularak sunum, ev ödevi vb. eğitim öğretim yöntemlerinden yararlanılacak ve konuların tamamlanması sağlanacaktır.</p> <p>✓ Konular işlenirken eğitim görevlisi gözetiminde müzakere ve tartışmaya ihtiyaç duyulan meseleler üzerinde ayrıca durulacaktır.</p> <p>✓ Ders işlenirken salt teorik bilgi öğretiminden ziyade bilginin anlamlandırılması hedeflenecektir.</p>
----	--	--	---

6	<p>❖ Oruç</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oruç Kimlere Farzdır • Ramazan Orucu Kaç Gündür • Ramazan Ayının Başlangıcının ve Sonunun Tespit Edilmesi • Oruç Çeşitleri • Oruca Ne Zaman ve Nasıl Niyet Edilir? • Fidyeye • Kaza ve Keffareti • Orucu Bozan/Bozmayan Şeyler • Orucu Bozan ve Bozmayan Muayene ve Tedavi Yöntemleri • Oruçla İlgili Çeşitli Hükümler • İtikâf • Fitre		
6	<p>❖ Zekât</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zekâtın Önemi • Zekâtın Farz Olmasının Şartları • Zekâtın Sahih Olmasının Şartı • Zekât Verilmesi Gereken Mallar • Zekât Kimlere Verilir • Zekât Kimlere Verilmez • Zekâtla İlgili Meseleler		

4	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Hac • Hac Kimlere Farzdır • Haccın Edasının Şartları • Haccın Sahih Olmasının Şartları • Haccın Vakti • Haccın Farzları • Haccın Rükünleri • Haccın Vacipleri • Haccın Sünnetleri • Umre Nedir, Nasıl Yapılır? • Haccın Yapılışı • İfrad Haccı • Temettü Haccı • Kıran Haccı • Hac ve Umre Cinayetleri • Hedy • Haccı Kaçırarak (Fevat) • Hacda Bedel ❖ Kurban ❖ Yemin ❖ Adak		
---	--	--	--

4. İMAMLIK VE MÜEZZİNLİK FORMASYONU

KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
2	<ul style="list-style-type: none"> ❖ İmam-Hatiplik ve Müezzinliğin Din Hizmetlerindeki Yeri ve Önemi ❖ Din Görevliliğinde Adâb ve Erkân		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Etkin bir din hizmetinin sunumunda imam-hatiplik ve müezzinliğin önemine değinilecek bu bağlamda din görevlisinde bulunması gereken temel niteliklerin neler olduğu üzerinde durulacaktır. ✓ Program kapsamında tespit edilen duaların çıktıkları eğitim öncesinde hazırlanarak kursiyerlere dağıtılacak, ders esnasında ise önce eğitim görevlisi sonra da her bir kursiyer tarafından uygulama yapılacaktır. ✓ Dualarda makamsız, düz bir okuyuş tercih edilerek harflerin doğru bir şekilde telaffuzuna özellikle vurgu yapılacaktır. Bu esnada sesin nasıl ayarlanması gerektiği, kelimelerde hangi durumlarda ve nerelerde vurgu yapmanın doğru olacağı eğitim görevlisi tarafından gösterilecektir. Bu duaların meclisin durumuna göre fazla uzatılmaması hususu ayrıca ifade edilecektir. ✓ Program veya merasimlerin içeriğine uygun olarak Arapça duaların yanında Türkçe dualara da yer verilecek ve kursiyerlere programın gündemine uygun konuşma yapabilme becerisi kazandırılacaktır.
12	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Dualar, Merasimler ve Gündemli Konuşmalar • Dualar<ul style="list-style-type: none"> ▪ Namaz Duaları ▪ Hutbe Duaları ▪ Cenaze Duaları ▪ Nikâh Duası ▪ Hatim Duası ▪ Yemek Duası ▪ Ezan Duası ▪ Sabah Namazı Tesbihatı ▪ Yağmur Duası vb. • Merasimler ve Gündemli Konuşmalar<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sünnet Merasimi ▪ Nişan Merasimi ▪ Nikâh Merasimi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Din Görevlisi Rehberi, DİB. Yayınları. ▪ Cemal Sofuoğlu, Açıklamalı Büyük Dua Kitabı. ▪ Bahattin Akbaş-İsmail Karagöz-Muhlis Akar-Yaşar Yiğit-Zafer Koç, Dualar. ▪ Mustafa Sabri Küçükaşcı, “İmam”, DİA, c. 22, s. 178-181. ▪ Kemal Beydilli, “Osmanlı Devleti’nde İmamlık”, DİA, c. 22, s. 181-186. ▪ İrfan Yücel, “Cumhuriyet Döneminde İmamlık”, DİA, c. 22, s. 186-188. ▪ Komisyon, İlmihal I-II.	

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Düğün Merasimi ▪ Cenaze Merasimi ▪ Hatim Merasimi ▪ Hacı Uğurlama Merasimi ▪ Asker Uğurlama Merasimi ▪ Müessese Açılışı ▪ İsim Koyma Merasimi ▪ İhtida Merasimi ▪ Mübarek Gün ve Geceler 		<p>✓ Her kursiyer, programda yer verilen merasimlerin icrası, yapılabilecek dualar ve bu merasimlere uygun 10-15 dakikayı geçmeyen konuşmalar hazırlayacak ve bu konuşmaları irticalen yapma becerisi kazanacaktır. Ayrıca şehit cenazesi, doğal afet vb. özellik arz eden durumlarda icra edilecek merasimlerde din görevlisinin göz önünde bulundurması gereken ilkelere vurgu yapılacaktır.</p> <p>✓ İmam-hatip ve müezzin-kayyımların beş vakit namaz başta olmak üzere cemaatle kılınan namazların icrasında; süre tercihleri ve çeşitliliği, cemaatin hazır bulunuşluğunu gözetme, empati yapma gibi usûlle alakalı temel ilkelere yer verilecektir.</p> <p>✓ Namaz, hutbe, kâmet, tesbihat vb. pratik din hizmetlerinin uygulanmasında Hanefî mezhebi ile Şafîî mezhebi arasındaki temel farklara değinilecek ve bu hususlar uygulamalı olarak gösterilecektir.</p> <p>✓ Temel makamlarla ilgili öncelikle teorik çerçeve oluşturulacaktır. Makamların özelliklerine, zaman-makam uyumuna değinilecek ve makamlar arasında karşılaştırma imkânı sağlanacaktır.</p> <p>✓ Teorik çerçeve oluşturulduktan sonra temel makamlarda ezan ve sala uygulamaları öncelikle eğitim görevlisi, daha sonra da her bir kursiyer tarafından</p>
4	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Namazın Usûlüne Uygun İcrası • Beş Vakıt Namaz • Cuma Namazı • Teravîh Namazı • Bayram Namazı • Cenaze Namazı 		
12	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ezan ve Sala Uygulamaları • Temel Makamlarda Ezanı ve Salayı Usûlüne Uygun Okuma ✓ Saba Makamı ✓ Uşşak Makamı ✓ Rast Makamı ✓ Segâh Makamı ✓ Hicaz Makamı 		

			<p>gerçekleştirilecektir.</p> <p>✓ Sala formu, cuma ve cenaze salası olmak üzere iki farklı şekliyle kursiyerlere öğretilcek ve ayrıca uygulaması gerçekleştirilecektir.</p> <p>✓ Ezan, kâmet, tesbihat, hutbe, namaz kıldırma vb. uygulamalarda Başkanlığımız web sitesi, Diyanet TV ve Başkanlığımızca hazırlanan görsel ve işitsel materyallerden yararlanılacaktır.</p>
--	--	--	---

5. HUTBE-VAAZ HAZIRLAMA VE SUNMA

KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
2	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Hitâbet ve Dini Hitâbet Kavramları ❖ Cami İçi Dini Hitâbet • Hutbe ✓ Tanımı, Yer ve Zamanı ✓ Hükümü ve Şartları ✓ Duaları ✓ Hazırlanması 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ İsmail Lütfi Çakan, Dini Hitabet (Çeşitleri, İlkeleri, Örnekleri). ▪ Abdurrahman Çetin, Hitabet ve İrşad (Din Hizmetlerinde İletişim ve Güzel Konuşma). 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hitâbet ve dini hitâbet kavramları açıklanarak, hutbe ve vaaz gibi dini hitâbet türlerinin nasıl hazırlanması gerektiğine dair kursiyerlerin yeterli düzeyde bilgilendirilmesi hedeflenecektir. ✓ Konular işlenirken hutbe ve vaazın bilgi verme yanında bir davranış geliştirme vasıtası olduğu vurgulanacaktır. ✓ Kursiyerlerin hutbe-vaaz hazırlama, sunma ve değerlendirme hususlarındaki becerileri geliştirilecektir. Bu bağlamda her bir kursiyerin en az bir hutbe ve bir vaaz hazırlayarak sunması sağlanacaktır ✓ Şafii mezhebindeki uygulama farklılıkları üzerinde ayrıca durulacaktır. ✓ Bu alanın teori kısmı kısa tutulacak, konuyla ilgili gerekli altyapı oluşturulduktan sonra daha çok uygulamaya ağırlık verilecektir. ✓ Bütün kursiyerlerin alanın hedeflerine ulaşmış olup ulaşmadıkları uygulama esnasında kontrol edilecektir.
6	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sunumu ✓ Değerlendirmesi 		
2	<ul style="list-style-type: none"> • Vaaz ✓ Tanımı, Yer ve Zamanı ✓ Duaları ✓ Hazırlanması 		
6	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sunumu ✓ Değerlendirmesi 		

6. SOSYAL VE KÜLTÜREL ETKİNLİKLER

KREDİ	KONULAR	AÇIKLAMALAR
8	<p>❖ Konferans Başlıkları</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yerel ve Küresel Ölçekte Gerçekleştirilen Din ve Diyanet Hizmetlerinde Din Gönüllüsünün Etkin Rolü • Din Hizmetlerinde Etkili İletişim • Çağdaş Dünyanın İslam Algısı • İslam Dünyasının İçinden Geçtiği Süreçler	<p>✓ Konferanslara bütün kursiyerlerin katılımı sağlanacaktır.</p> <p>✓ Gerçekleştirilen konferans etkinlikleri ile ilgili kursiyerler ölçme ve değerlendirmeye tabi tutulacaktır.</p> <p>✓ Konferansların etkin, verimli ve disiplin içerisinde gerçekleşmesi için idare tarafından gerekli tedbirler alınacaktır.</p> <p>✓ Muhatapların ilgi, ihtiyaç ve beklentileri de dikkate alınarak belirlenen başlıklar çerçevesinde düzenlenecek konferansların, alanında uzman kişiler tarafından sunulması sağlanacaktır.</p> <p>✓ Ders dışı amaçlı eğitici etkinlikler kapsamında; programın kursiyerlerde gerçekleştirilmeyi amaçladığı hedef ve kazanımlar çerçevesinde kursiyerler arası yarışmalar (Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma, Hafızlık, Hutbe, Ezanı Güzel Okuma, Dini Bilgiler vb.) düzenlenecek; kursiyerlerin görev yaparken kendilerine rol-model alacağı, Türkiye'de din hizmetlerine ve dini ilimlerin gelişmesine ömrünü adanmış ilim adamlarının hayatlarını konu edinen ve Diyanet TV'de yayınlanan belgesellerden (Hacı Veyiszade Mustafa Efendi, Bir Ortadoğu Masalı, Prof. Dr. Mehmed Said Hatiboğlu, Halil Güneç, Mehmet Savaş, Diriliş Bestesi Sala, Arap Musa vb.) yararlanılacaktır.</p>

7. OKUMA VE DEĞERLENDİRME YÖNTEMLERİ

KREDİ	KONULAR	AÇIKLAMALAR
4	<ul style="list-style-type: none"> ❖ NİTELİKLİ OKUMA ✓ Amaçlılık ✓ Okumada Öncelik Belirleme ✓ Eleştirel Okuma ✓ Aktüaliteyi Takip Etme ✓ Alan/Meslek Okumaları ✓ Farklı Alan/Yazar Okumaları ❖ TEMALAR ✓ Okuyan, Düşünen ve Yaşayan Bir Din Görevlisi ✓ Din Görevlisinin Toplumsal Dönüşüme Katkısı ✓ Neslin İnşasında Din Görevlisinin Rolü ✓ İslam Kültür ve Medeniyeti ✓ İnsan ve Toplum	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Okuma ve Değerlendirme Yöntemleri dersine giriş anlamında öncelikle eğitim görevlisi tarafından bir kitabın kritiği ve değerlendirmesi yapılırken göz önünde bulundurulması gereken hususlar ve ilkeler üzerinde durulacaktır. ✓ Program kapsamında belirlenen kitap/kitaplar çerçevesinde kursiyerlerin ilmi, kültürel ve sosyal gelişimlerine katkı sağlayacak, kurumsal aidiyet bilinçlerini geliştirecek okuma etkinlikleri gerçekleştirilecektir. ✓ Okuma ve Değerlendirme Yöntemleri dersinde okuma etkinliğinin gerçekleştirileceği kitap/kitaplar Başkanlık tarafından belirlenecek ve eğitim merkezlerine bildirilecektir. ✓ Okunan kitap/kitaplarla ilgili eğitim görevlisi gözetiminde bütün kursiyerlerin katılımı ile kritik ve değerlendirme etkinlikleri gerçekleştirilecektir. ✓ Ölçme ve değerlendirmede, okunan ve müzakeresi yapılan kitap/kitaplarla ilgili sorular sorulacaktır. ✓ Okuma ve Değerlendirme Yöntemleri dersine bütün kursiyerlerin aktif katılımı sağlanacaktır. ✓ Eğitim görevlileri okunan kitap/kitapların kursiyerler tarafından müzakere edilebilmesi için uygun psikolojik ortamların hazırlanmasına özen göstereceklerdir.

8. MEDYA OKURYAZARLIĞI

KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
4	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Medyanın Hayatımızdaki Yeri ve Önemi ❖ Başlıca Kitle İletişim Araçları ✓ Radyo ✓ TV ✓ Sosyal Medya ✓ İnternet ❖ Medya Kullanımında Dikkat Edilecek Hususlar ❖ Medya Karşısında Çocuk, Genç ve Aile	<p>http://www.medyaokuryazarligi.gov.tr/</p> <p>http://www.iletisimvediplomasi.com/medya-okuryazarligi-prof-dr-zakir-avsar/</p> <p>http://www.dinbilimleri.com/Makaleler/1768611316_1502060913.pdf</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Diyanet Aylık Dergi, sayı 253, Ocak 2012, s. 10-22. ▪ II. Uluslararası Dini Yayınlar Kongresi, 5-7 Kasım 2004, Ankara.	<p>✓ Bilinçli medya kullanımının önemi, medyanın birey üzerindeki olumlu ve olumsuz yönleri konularında toplumu bilgilendirmeyi ve eğitmeyi amaçlayan Medya Okuryazarlığı dersine giriş bağlamında kavramsal çerçeve ile tarihi süreç hakkında kısa bilgiler verilecektir.</p> <p>✓ Konular anlatılırken muhatap kitlenin ilgi ve ihtiyaçları ile hazır bulunuşlukları gözetilecek, örnek olaylardan yararlanılarak verilen bilgilerin somutlaştırılması sağlanacaktır.</p> <p>✓ Kursiyerlerin de katılımı sağlanarak konular tartışılacaktır.</p> <p>✓ Kursiyerlere konuyla ilgili karşılaştıkları olumlu/olumsuz örnekleri dile getirme fırsatı verilecektir.</p> <p>✓ Medyanın toplumsal değişim ve dönüşüm noktasındaki rolüne değinilecek, medyanın olumsuz kullanılması durumunda sebep olabileceği zararlar üzerinde durulacaktır.</p> <p>✓ Özellikle yetişme çağındaki çocukların üzerinde medyanın olumsuz etkileri bilimsel istatistik verilerine dayanılarak anlatılacaktır.</p> <p>✓ Kursiyerler, toplumun tüm kesimlerinin din hizmetlerinden faydalanabilmesi noktasında yazılı ve görsel medyanın etkin kullanımının yeri ve önemi hakkında bilgilendirilecektir.</p>

9. BAŞKANLIK TEŞKİLATI VE MEVZUATI

KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
2	A. BAŞKANLIK TEŞKİLATI <ul style="list-style-type: none"> ❖ Başkanlığın Tarihçesi ❖ Başkanlık Teşkilatının Tanıtılması ❖ Başkanlığın Görevleri B. BAŞKANLIK MEVZUATI <ul style="list-style-type: none"> ❖ Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ❖ Bakanlar Kurulu Kararları ❖ Yönetmelikler ❖ Yönergeler ❖ Genelgeler	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Diyanet Aylık Dergi, Diyanetin 90. Yılı Özel Sayısı, Sayı: 279, Mart 2014. ▪ 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu. ▪ Diyanet İşleri Başkanlığı http://www.diyamet.gov.tr/ www.mevzuat.gov.tr ▪ Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usûl ve Esasları Hakkında Yönetmelik.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kursiyerler, Başkanlığın kuruluşu, teşkilatlanması, misyon ve vizyonu gibi hususlar çerçevesinde kurum tarihi ile ilgili bilgilendirilecektir. ✓ Başkanlığın merkez, taşra ve yurt dışı birimleri ile bu birimlerin yürüttükleri hizmetlerle ilgili genel bilgiler verilecektir. ✓ Başkanlıkla ilgili Anayasa'da yer alan hususlara ve 633 Sayılı Kanun'a değinilecektir. Ayrıca kursiyerlerin görev alanlarıyla ilgili yönetmelik ve yönergelerle atıflarda bulunulacak; mevzuatla ilgili kavramsal çerçeve oluşturulacaktır. ✓ Personelde görev, hak ve sorumlulukları konusunda farkındalık oluşturulacaktır. ✓ Mevzuat konusunda detaylara girilmeyecek, bu konuda kursiyerlerin özellikle Başkanlık web sayfasına yönlendirilmesi sağlanacaktır. ✓ Kursiyerler kamu görevlerinin yürütülmesi esnasında uyulması gereken adalet, dürüstlük, saydamlık, tarafsızlık vb. etik ilkelere uygun davranışlar konusunda bilgilendirilecektir.
2	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri		